یک موش بزرگ چند کیلویی از نوک کتانی‌ام تند و فرز رد می‌شود. روزگاری موش‌ها در طول شب خیابان‌ها را به قرق خود در می‌آوردند، حالا دیگر این‌قدر تعدادشان زیاد و جسارتشان افزون شده که در طول روز نیز ممکن است، هنگام قدم زدن در معابر پایتخت با دیدن موشی که چند قدم با شما فاصله ندارد، شگفت‌زده شده یا حتی بترسید.

برآوردها نشان می‌دهد که جمعیت موش‌های تهران بین یک تا دو میلیون تخمین زده می‌شود؛ بیشتر موش‌های شهری از گونه راتوس نروژیکوس (موش نروژی) هستند که قدرت تخریب بالایی دارند و می‌توانند به زیرساخت‌های شهری از جمله فیبرهای نوری، آسیب وارد کنند.

این جوندگان در سال‌های اخیر نسبت به بعضی سموم رایج مقاوم شده‌اند، به نحوی که روش‌های سنتی کنترل آن‌ها دیگر تأثیرگذاری گذشته را ندارد.

این مقاومت باعث شده است که شهرداری تهران برای مقابله با این معضل با چالش‌های جدی روبه‌رو شود، ازسوی‌دیگر سازگاری بالای این‌گونه با محیط شهری، کنترل آن را دشوارتر کرده است.

به دلیل کاهش اثربخشی سموم رایج، نیاز به استفاده از راهکارهای نوین و کنترل بیولوژیک بیش‌ازپیش احساس می‌شود، در این راستا شهرداری تهران در تلاش است تا با شناسایی لانه‌ها، طعمه‌گذاری و اجرای روش‌های تخصصی روند رشد جمعیت این جوندگان را مهار کند.

به دلیل وسعت شهر و سرعت تکثیر این موش‌ها، مقابله با آن‌ها همچنان چالش‌برانگیز است و درنظرگرفتن سیاست‌های جامع‌تر از جمله اصلاح مدیریت پسماند شهری و استفاده از فناوری‌های نوین می‌تواند نقش مهمی در کاهش این معضل ایفا کند.

افزایش جمعیت موش‌ها در تهران به یکی از معضلات جدی شهری تبدیل شده و خطراتی برای سکونت در پایتخت ایجاد کرده است؛ این موش‌ها به طور قابل‌توجهی بزرگ‌تر از موش‌های بومی تهران هستند و از طریق حمل‌ونقل دریایی وارد کشور شده‌اند. در حال حاضر این جوندگان در بخش‌های مختلف شهر نفوذ کرده‌اند و با افزایش جمعیت خود خطر شیوع بیماری‌های مختلف را بالا برده‌اند.

کنترل این وضعیت نیازمند اجرای راهکارهای جامع از جمله بهبود سیستم جمع‌آوری پسماند، استفاده از روش‌های علمی برای کنترل جمعیت موش‌ها و ارتقای سطح بهداشت شهری است.

موش‌ها و شهروندان

وقتی از کنار آن‌ها عبور می‌کنی با اعتمادبه‌نفسی عجیب، کنار مردم رفت‌وآمد می‌کنند و انگار سال‌هاست این شهر را در اختیار گرفته‌اند. حضور پررنگ این مهمان‌های ناخوانده، حالا علاوه بر ترس و اعتراض شهروندان، به سوژه‌ای طنزآلود هم تبدیل شده؛ سوژه‌ای که پشت خنده‌هایش، یک نگرانی جدی درباره بهداشت و مدیریت زباله پنهان است.

شهروندی ساکن یکی از محله‌های منطقه ۴ می‌گوید: «واقعاً دیدن یک موش که گاهی جثه‌اش خیلی هم بزرگ شهری ساده که یک معضل زیست‌محیطی و بهداشتی شده است. متأسفانه تعداد موش‌ها، به دلیل دسترسی به منابع غذایی فراوان از زباله‌های شهری، در مناطق مختلف تهران رو به افزایش است. حضور موش‌ها در معابر عمومی، چهره ناخوشایندی به شهر می‌بخشد و حس ناامنی و بی‌نظمی را القا می‌کند. این منظره ناخوشایند، تأثیر منفی بر روحیه شهروندان و تصویر شهر در ذهن ساکنان و گردشگران دارد. موش‌ها ناقل عوامل بیماری‌زای بسیاری هستند که سلامت عمومی شهروندان را به طور جدی تهدید می‌کند. مدیریت شهری و کانال‌ها تعمیر شود، خودبه‌خود کمتر دیده می‌شوند.»

بانویی میانسال ساکن منطقه ۱۱ می‌گوید: «از دست این موش‌ها ذله شده‌ایم و هر کاری هم کردیم نشد از شر این موجود ترسناک راحت شویم. وقتی می‌خواهم به پارکینگ بروم تا سوار خودروی شخصی‌ام شوم یکباره می‌بینم موش‌های خانوادگی در حال رژه‌رفتن هستند و از ترس زهره‌ترک می‌شوم.» بانویی دیگر از منطقه ۱۲ که ساکن است نیز می‌گوید: «این‌قدر موش‌ها جسور شده‌اند که از راه پارکینگ وارد خانه‌ام شده و برای من ایجاد دردسر کرده‌اند. فرصت‌طلب و همه‌چیزخوار، از منابع غذایی متمرکز و پناهگاه‌های امن شهری بهره برده و به سرعت جمعیت خود را با ظرفیت محیطی تنظیم می‌کنند.» آنچه امروز در خیابان‌های پایتخت دیده می‌شود، نشانه‌ای از جمعیت بالای موش‌هاست. دکتر عطائی توضیح می‌دهد: «بر اساس اصول پویایی جمعیت، آنچه شهروندان در طول روز یا در معابر عمومی مشاهده می‌کنند، تنها بخش بسیار کوچکی از جمعیت واقعی فعال موش‌ها در کلونی‌هاست. این جوندگان ذاتاً رفتارهای پنهان‌کارانه و شب‌زی دارند و اکثریت جمعیتشان در شبکه‌های زیرزمینی و خارج از دید انسان زندگی می‌کنند؛ بنابراین، هرگاه تراکم جمعیت در لایه‌های زیرین از ظرفیت محیطی فراتر رود، موش‌های جوان‌تر یا ضعیف‌تر به ناچار در معرض دید قرار می‌گیرند؛ به عبارت دیگر، مشاهده علنی این جوندگان نشانه یک تراکم بسیار بالا در لایه‌های زیرین شهر است که نباید نادیده گرفته شود.» تهدید اصلی حضور این جانوران در شهر، آلودگی است، چرا که آنها ناقل بیماری هستند. این متخصص ژنتیک و بهنژادی توضیح می‌دهد: «موش‌ها به عنوان مخزن زنده و متحرک برای طیف وسیعی از عوامل بیماری‌زا خطرناک هستند. این جوندگان می‌توانند ناقل مستقیم باکتری‌ها، ویروس‌ها و انگل‌های خطرناکی باشند که سلامت عمومی را تهدید می‌کنند.»

ارتباط بین علم و نهادهای اجتماعی در حل معضل موش‌های پایتخت

سال‌هاست که خیابان‌های تهران جولانگاه موش‌هایی است که سال‌به‌سال فربه‌تر و نترس‌تر از قبل می‌شوند و کم‌کم برای مراقبت از قلمرو خود، گربه‌ها را هم فراری می‌دهند؛ موش‌هایی که اطراف سطل‌های زباله و در جوی‌های آب در رفت‌وآمدند و گویی به ترس و نگرانی شهروندان پوزخند می‌زنند. زاد و ولد بسیار بالای موش‌ها و احتمال شیوع برخی از بیماری‌ها به کمک این جوندگان ناخوشایند، باعث ترس از آنهاست، از طرفی، وقتی موش‌ها زمانی به معرض دید می‌رسند که جمعیت آنها بسیار زیاد شده باشد. همچنین حمله آنها به مواد غذایی در انبارها، نانوایی‌ها و فروشگاه‌ها ممکن است خسارت‌های مالی زیادی را تحمیل کند. همه این موارد به کنار، بسیاری از شهروندان به ویژه بانوان ترسی طبیعی و غیرقابل توضیح از جوندگان به ویژه موش دارند.

این موارد و موضوع بهداشت شهری باعث می‌شود تا مسئولان پایتخت همواره به دنبال راهکاری برای کنترل این جوندگان باشند. در این میان، همکاری نهاد شهری و دانشگاه، بهترین ایده برای حل مشکل موش‌هاست؛ اتفاقی که اکنون در حال وقوع است و ظاهراً اجرای طرح دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران در فاز اول با موفقیت خوبی نیز همراه بوده است.

دکتر جواد رفیع‌نژاد، رئیس دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران در این باره می‌گوید: «دانشکده بهداشت، علاوه بر این که مأموریت‌های بین‌المللی و ملی دارد، در مورد مشکلات استان تهران هم احساس وظیفه می‌کند، یکی از این مشکلات اساسی در تهران، مبحث جوندگان موذی است.»

وی می‌افزاید: «در تهران همیشه مشکل موش وجود داشته و روزی روزگاری به این نتیجه رسیده بودند که نمی‌توان موش را کنترل کرد؛ اما ما با دکتر محسن قضات‌لو و بعد از آن، دکتر محمدعلی الفت‌پور در اداره پسماند شهرداری صحبت کردیم تا برای این معضل طرح و برنامه داشته باشیم، آنها هم استقبال کردند. همیشه ارتباط بین علم و نهادهای اجتماعی باعث می‌شود مشکلات جامعه حل شود و این به نفع دو طرف است.»

موش‌ها را نمی‌توان به طور کامل ریشه‌کن کرد

حسین صادقی مدیر اداره کنترل حیوانات شهری سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران می‌گوید: «می‌توان موش‌های موذی را به طور کامل ریشه‌کن کرد چرا که این حیوان زاد و ولد زیادی دارد، بسیار باهوش است و از سوی دیگر خود را با هر نوع شرایط محیطی به سرعت خود وفق می‌دهد.»

وی با بیان اینکه با افزایش رطوبت در بهار و تغییر ذائقه غذایی جوندگان، از طعمه‌های شیمیایی انتخابی و مقاوم در برابر رطوبت استفاده می‌کنیم؛ از انعقاد تفاهم‌نامه با دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران در راستای بررسی و کنترل بهداشت و زیست‌محیطی برای مقابله با حیوانات موذی از جمله موش در مناطق تهران خبر داد.

صادقی تصریح می‌کند: «استراتژی اصلی ما پیشگیری محور بوده و تلاش می‌کنیم با حذف دسترسی جوندگان به منابع غذایی پسماندها، محیط شهری را برای آن‌ها ناامن کنیم البته از شهروندان درخواست داریم از ریختن پسماندهای خانگی و پسماند غذاها برای حیوانات شهری خودداری کنند تا تعداد موش‌ها کاهش یابد و در صورت مشاهده موارد با ۱۳۷ برای طعمه‌گذاری تماس بگیرند.»

افزایش حضور موش‌ها در پایتخت تنها یک معضل ظاهری نیست؛ بلکه ریشه در عوامل زیست‌محیطی و بهداشتی دارد. انباشت زباله، رهاسازی پسماند «تر»، سیستم جمع‌آوری نامنظم، فاضلاب‌های روباز، فضای سبز بدون کنترل و نبود مدیریت یکپارچه آفات، شرایطی مناسب برای تکثیر این جوندگان فراهم کرده است. در کنار آن، خطر انتقال بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان نیز نگرانی‌های بهداشتی را افزایش می‌دهد. این در حالی است که کارشناسان بهداشت تأکید می‌کنند که راهکار مقابله، صرفاً سم‌پاشی مقطعی نیست، بلکه نیازمند مدیریت اصولی پسماند، آموزش عمومی برای کاهش رهاسازی زباله، بهسازی شبکه فاضلاب، پایش مستمر جمعیت جوندگان و اجرای برنامه‌های علمی کنترل آفات شهری است. بدون رویکردی جامع و پایدار، چرخه افزایش موش‌ها همچنان ادامه خواهد داشت.

رئیس دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران: همیشه مشکل موش در تهران وجود داشته و روزی روزگاری به این نتیجه رسیده بودند که نمی‌توان موش را کنترل کرد؛ اما ما با دکتر محسن قضات‌لو و بعد از آن، دکتر محمدعلی الفت‌پور در اداره پسماند شهرداری صحبت کردیم تا برای این معضل طرح و برنامه داشته باشیم، آنها هم استقبال کردند. همیشه ارتباط بین علم و نهادهای اجتماعی باعث می‌شود مشکلات جامعه حل شود و این به نفع دو طرف است.

مبارزه با موش‌ها به همت نهادهای اجتماعی و به‌کارگیری یافته‌های علمی

نگاهی به مبارزه مستمر و علمی با جوندگان شهری

بخش پایانی

گالیاتوانگر

یک شهروند تهرانی: حضور موش‌ها در خیابان‌های تهران، فراتر از یک مسئله شهری ساده که یک معضل زیست‌محیطی و بهداشتی شده است. متأسفانه تعداد موش‌ها، به دلیل دسترسی به منابع غذایی فراوان از زباله‌های شهری، در مناطق مختلف تهران رو به افزایش است. حضور موش‌ها در معابر عمومی، چهره ناخوشایندی به شهر می‌بخشد و حس ناامنی و بی‌نظمی را القا می‌کند.

است، آن‌قدر عجیب و ترسناک بوده که نمی‌شود درباره‌اش صحبت کرد، به نظر هم می‌رسد دیگر هیچ محله‌ای از حمله موش‌ها در امان نیست. این موضوع که معضل بسیار بزرگی از لحاظ بهداشت و زیست‌محیطی بوده بالا و پایین‌شهر هم ندارد و محدوده زندگی موش‌ها هم دیگر فقط جوی‌های آب نیست، حتی در سوراخ‌های ایجاد شده در زمین‌های ساخته‌نشده محله‌ها هر لحظه انتظار بیرون آمدنشان وجود دارد. موش‌ها برای خودشان رژه می‌روند و آدم باید مراقب باشد که یک‌وقت برای رفت‌وآمدشان مزاحمت ایجاد نکند. کنار باشگاه ورزشی که صبح می‌روم، یکه زمین ساخته نشده بزرگ قرار دارد، روبه‌روی آن بلوک‌های بتونی گذاشته‌اند که کسی نمی‌تواند وارد شود، اما پایین آن سوراخ‌هایی است که بعضی صبح‌ها می‌بینم موش‌ها از آن بیرون می‌آیند. حیواناتی از جمله سگ و گربه را زیاد می‌بینیم؛ اما واقعاً به‌اندازه موش‌ها زشت و ناراحت‌کننده نیستند. همیشه نگران هستیم ناگهان وارد خانه‌مان شوند.»

یک کارمند ساکن در منطقه ۳ در این باره می‌گوید: «حضور موش‌ها در خیابان‌های تهران، فراتر از یک مسئله شهروندان باید با همکاری یکدیگر از طریق دفع صحیح زباله و رعایت بهداشت محیط، به کاهش جمعیت این جوندگان و حفظ سلامت و زیبایی کلان‌شهر تهران کمک کنند.»

یکی از ساکنین منطقه ۱۵ نیز در این باره می‌گوید: «موش‌ها در کنار جوی و سطل‌های زباله بیشتر دیده می‌شوند، ترسناک نیستند؛ ولی حس تمیزی محله را خراب می‌کنند و آدم نگران بیماری می‌شود، موش را بیشتر در اطراف غذاخوری و جاهایی که زباله‌های خیس دارند می‌بینم، به نظرم مسئله اصلی مدیریت پسماند است، نه اینکه همه جا پر از موش باشد. موش‌ها تعدادشان زیاد نیست، اما همان یکی دو تا که وسط پیاده‌رو می‌دوند، روی سیمای بصری شهر اثر بدی می‌گذارند و انگار رسیدگی نمی‌شود، در پارک محله‌مان چند بار دیدم؛ احتمالاً از بوته‌زار و کانال آب می‌آید، بیشتر نگران انتقال آلودگی به مواد غذایی هستم نه وحشت دارم نه بزرگ‌نمایی، ولی توقع دارم شهرداری و کسبه جدی‌تر در این زمینه همکاری کنند. به نظر می‌رسد پاک‌سازی موش‌ها با سم‌پاشی مقطعی درست نمی‌شود تا وقتی غذا و پناهگاه هست، دوباره برمی‌گردند. بعضی‌ها می‌گویند گربه‌ها حلش می‌کنند؛ ولی واقعیت این است که گربه‌ها همیشه شکارچی فعال نیستند مخصوصاً وقتی غذا به آنها می‌دهند، اگر سطل زباله‌ها دربدار و جمع‌آوری منظم‌تر باشد و حفره‌ها در شبکه‌های زیرزمینی و خارج از دید انسان زندگی می‌کنند؛ بنابراین، هرگاه تراکم جمعیت در لایه‌های زیرین از ظرفیت محیطی فراتر رود، موش‌های جوان‌تر یا ضعیف‌تر به ناچار در معرض دید قرار می‌گیرند؛ به عبارت دیگر، مشاهده علنی این جوندگان نشانه یک تراکم بسیار بالا در لایه‌های زیرین شهر است که نباید نادیده گرفته شود.» تهدید اصلی حضور این جانوران در شهر، آلودگی است، چرا که آنها ناقل بیماری هستند. این متخصص ژنتیک و بهنژادی توضیح می‌دهد: «موش‌ها به عنوان مخزن زنده و متحرک برای طیف وسیعی از عوامل بیماری‌زا خطرناک هستند. این جوندگان می‌توانند ناقل مستقیم باکتری‌ها، ویروس‌ها و انگل‌های خطرناکی باشند که سلامت عمومی را تهدید می‌کنند.»

موش‌ها، مخزن زنده و متحرک بیماری‌ها

در گذشته، جمعیت بسیار کمی از موش در محدوده تهران امروز زندگی می‌کرد و بالارفتن جمعیت آنها نشان از تغییر اکوسیستم دارد. دکتر سبحان عطائی، متخصص ژنتیک و بهنژادی در این باره توضیح می‌دهد: «حضور جوندگان در فضاهای شهری تهران، بیش از آنکه یک چالش مقطعی یا صرفاً ظاهری باشد، نشان‌دهنده تغییراتی در اکوسیستم شهری است که به مداخله‌ای علمی و پایدار نیاز دارد.»

وی در ادامه می‌افزاید: «از دیدگاه بوم‌شناسی و زیست‌شناسی، این جوندگان با برخورداری از قابلیت‌های تکاملی بالا توانسته‌اند با محیط‌های دست‌کاری‌شده توسط بشر و شبکه‌های زیرزمینی فاضلاب، سازگاری بی‌نظیری پیدا کنند. آن‌ها در ساختار اکولوژیک شهر به عنوان گونه‌های شاخص عمل می‌کنند و وضعیت آنها بازتاب‌دهنده کیفیت محیط زندگی انسان است. اگر جمعیت موش‌ها کنترل‌نشده رشد کند، نشانه‌ای از ناکارآمدی در مدیریت پسماند، بهداشت محیط و زیرساخت‌های شهری است. از سوی دیگر، این جوندگان به دلیل نزدیکی زندگی‌شان به انسان، می‌توانند ناقل بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان باشند. بنابراین، کنترل آنها نباید صرفاً با رویکرد حذف انجام شود، بلکه باید بخشی از یک برنامه جامع مدیریت شهری باشد که شامل بهبود مدیریت پسماند، کاهش منابع غذایی در دسترس و پایش مستمر جمعیت جوندگان است.»

وی با بیان اینکه یک موش وارد می‌شود و بعد از مدتی می‌بینی خانواده هم تشکیل داده و با چند موش کوچک وارد می‌شوند حتی وقتی در آشپزخانه غذا درست می‌کردم؛ دیدم دو تا چشم براق دارند به من نگاه می‌کنند. وحشت تمام وجودم را گرفت آخر این چه وضعی است. در نهایت ناچار شدم و به صورت حضوری به شهرداری منطقه محل سکونتم رفتم و موضوع را اطلاع دادم. ناگفته نماند که یک آقایی به منزلم آمد و موادی زد که موش‌ها دیگر برای همیشه ناپدید شدند.»

نگاهی به مبارزه مستمر و علمی با جوندگان شهری

در گذشته، جمعیت بسیار کمی از موش در محدوده تهران امروز زندگی می‌کرد و بالارفتن جمعیت آنها نشان از تغییر اکوسیستم دارد. دکتر سبحان عطائی، متخصص ژنتیک و بهنژادی در این باره توضیح می‌دهد: «حضور جوندگان در فضاهای شهری تهران، بیش از آنکه یک چالش مقطعی یا صرفاً ظاهری باشد، نشان‌دهنده تغییراتی در اکوسیستم شهری است که به مداخله‌ای علمی و پایدار نیاز دارد.»

وی در ادامه می‌افزاید: «از دیدگاه بوم‌شناسی و زیست‌شناسی، این جوندگان با برخورداری از قابلیت‌های تکاملی بالا توانسته‌اند با محیط‌های دست‌کاری‌شده توسط بشر و شبکه‌های زیرزمینی فاضلاب، سازگاری بی‌نظیری پیدا کنند. آن‌ها در ساختار اکولوژیک شهر به عنوان گونه‌های شاخص عمل می‌کنند و وضعیت آنها بازتاب‌دهنده کیفیت محیط زندگی انسان است. اگر جمعیت موش‌ها کنترل‌نشده رشد کند، نشانه‌ای از ناکارآمدی در مدیریت پسماند، بهداشت محیط و زیرساخت‌های شهری است. از سوی دیگر، این جوندگان به دلیل نزدیکی زندگی‌شان به انسان، می‌توانند ناقل بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان باشند. بنابراین، کنترل آنها نباید صرفاً با رویکرد حذف انجام شود، بلکه باید بخشی از یک برنامه جامع مدیریت شهری باشد که شامل بهبود مدیریت پسماند، کاهش منابع غذایی در دسترس و پایش مستمر جمعیت جوندگان است.»

وی با بیان اینکه یک موش وارد می‌شود و بعد از مدتی می‌بینی خانواده هم تشکیل داده و با چند موش کوچک وارد می‌شوند حتی وقتی در آشپزخانه غذا درست می‌کردم؛ دیدم دو تا چشم براق دارند به من نگاه می‌کنند. وحشت تمام وجودم را گرفت آخر این چه وضعی است. در نهایت ناچار شدم و به صورت حضوری به شهرداری منطقه محل سکونتم رفتم و موضوع را اطلاع دادم. ناگفته نماند که یک آقایی به منزلم آمد و موادی زد که موش‌ها دیگر برای همیشه ناپدید شدند.»

موش‌ها، مخزن زنده و متحرک بیماری‌ها

در گذشته، جمعیت بسیار کمی از موش در محدوده تهران امروز زندگی می‌کرد و بالارفتن جمعیت آنها نشان از تغییر اکوسیستم دارد. دکتر سبحان عطائی، متخصص ژنتیک و بهنژادی در این باره توضیح می‌دهد: «حضور جوندگان در فضاهای شهری تهران، بیش از آنکه یک چالش مقطعی یا صرفاً ظاهری باشد، نشان‌دهنده تغییراتی در اکوسیستم شهری است که به مداخله‌ای علمی و پایدار نیاز دارد.»

وی در ادامه می‌افزاید: «از دیدگاه بوم‌شناسی و زیست‌شناسی، این جوندگان با برخورداری از قابلیت‌های تکاملی بالا توانسته‌اند با محیط‌های دست‌کاری‌شده توسط بشر و شبکه‌های زیرزمینی فاضلاب، سازگاری بی‌نظیری پیدا کنند. آن‌ها در ساختار اکولوژیک شهر به عنوان گونه‌های شاخص عمل می‌کنند و وضعیت آنها بازتاب‌دهنده کیفیت محیط زندگی انسان است. اگر جمعیت موش‌ها کنترل‌نشده رشد کند، نشانه‌ای از ناکارآمدی در مدیریت پسماند، بهداشت محیط و زیرساخت‌های شهری است. از سوی دیگر، این جوندگان به دلیل نزدیکی زندگی‌شان به انسان، می‌توانند ناقل بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان باشند. بنابراین، کنترل آنها نباید صرفاً با رویکرد حذف انجام شود، بلکه باید بخشی از یک برنامه جامع مدیریت شهری باشد که شامل بهبود مدیریت پسماند، کاهش منابع غذایی در دسترس و پایش مستمر جمعیت جوندگان است.»

وی با بیان اینکه یک موش وارد می‌شود و بعد از مدتی می‌بینی خانواده هم تشکیل داده و با چند موش کوچک وارد می‌شوند حتی وقتی در آشپزخانه غذا درست می‌کردم؛ دیدم دو تا چشم براق دارند به من نگاه می‌کنند. وحشت تمام وجودم را گرفت آخر این چه وضعی است. در نهایت ناچار شدم و به صورت حضوری به شهرداری منطقه محل سکونتم رفتم و موضوع را اطلاع دادم. ناگفته نماند که یک آقایی به منزلم آمد و موادی زد که موش‌ها دیگر برای همیشه ناپدید شدند.»

موش‌ها، مخزن زنده و متحرک بیماری‌ها

در گذشته، جمعیت بسیار کمی از موش در محدوده تهران امروز زندگی می‌کرد و بالارفتن جمعیت آنها نشان از تغییر اکوسیستم دارد. دکتر سبحان عطائی، متخصص ژنتیک و بهنژادی در این باره توضیح می‌دهد: «حضور جوندگان در فضاهای شهری تهران، بیش از آنکه یک چالش مقطعی یا صرفاً ظاهری باشد، نشان‌دهنده تغییراتی در اکوسیستم شهری است که به مداخله‌ای علمی و پایدار نیاز دارد.»

وی در ادامه می‌افزاید: «از دیدگاه بوم‌شناسی و زیست‌شناسی، این جوندگان با برخورداری از قابلیت‌های تکاملی بالا توانسته‌اند با محیط‌های دست‌کاری‌شده توسط بشر و شبکه‌های زیرزمینی فاضلاب، سازگاری بی‌نظیری پیدا کنند. آن‌ها در ساختار اکولوژیک شهر به عنوان گونه‌های شاخص عمل می‌کنند و وضعیت آنها بازتاب‌دهنده کیفیت محیط زندگی انسان است. اگر جمعیت موش‌ها کنترل‌نشده رشد کند، نشانه‌ای از ناکارآمدی در مدیریت پسماند، بهداشت محیط و زیرساخت‌های شهری است. از سوی دیگر، این جوندگان به دلیل نزدیکی زندگی‌شان به انسان، می‌توانند ناقل بیماری‌های مشترک بین انسان و حیوان باشند. بنابراین، کنترل آنها نباید صرفاً با رویکرد حذف انجام شود، بلکه باید بخشی از یک برنامه جامع مدیریت شهری باشد که شامل بهبود مدیریت پسماند، کاهش منابع غذایی در دسترس و پایش مستمر جمعیت جوندگان است.»

محسنی اژه‌ای: استکبارستیزی محدود به زمان و مکان نیست

مشهد- خبرنگار کیهان:

رئیس قوه قضائیه با تأکید بر اینکه استکبارستیزی در اندیشه امام راحل و امام شهید محدود به زمان و مکان نیست، گفت: مقابله با استکبار به حکم عقل و دین ضرورت دارد و برای ایستادگی در برابر زیاده‌خواهی و سلطه‌طلبی مستکبران، باید با خودسازی، برنامه‌ریزی و اتحاد، قدرت تولید کنیم.

به گزارش ایرنا، حجت‌الاسلام غلامحسین محسنی اژه‌ای در آیین اختتامیه یازدهمین اجلاسیه مجاهدان در غربت، با اشاره به اهمیت موضوع استکبارستیزی در اندیشه امام شهید اظهار کرد: موضوع این اجلاسیه مقدس است و استکبارستیزی از موضوعات بسیار مهمی است که باید ابعاد مختلف آن بررسی شود و نباید به تکرار مطالب درباره آن بسنده کرد.

وی با بیان اینکه استکبارستیزی از ابتدای خلقت انسان وجود داشته است، افزود: نخستین مستکبر، شیطان بود که در برابر اراده خداوند ایستاد و نخستین استکبارستیز نیز خداوند بود که شیطان را از بهشت راند.

رئیس قوه قضائیه استکبارستیزی را امری عقلانی و دینی دانست و تصریح کرد: هر کسی که به خداوند و وحدانیت الهی اعتقاد دارد و خدا را می‌شناسد، باید براساس حکم عقل با مستکبران مقابله کند؛ چرا که مستکبر زیاده‌خواه، ظالم، سلطه‌طلب، جنایتکار و فریبکار است و به عهد و پیمان خود پایبند نمی‌ماند.

اژه‌ای با اشاره به جنایات آمریکا در غزه گفت: آمریکای جنایتکار با قتل عام ۸۰ هزار زن، کودک و مرد در غزه، به جنایات خود پایان نمی‌دهد و به دلیل زیاده‌خواهی، همچنان به این اقدامات ادامه خواهد داد.

وی افزود: اگر آمریکا برای تحقق زیاده‌خواهی‌های خود با ایران، به‌عنوان چهارمین قدرت جهان، وارد جنگ شود، باز هم به این نقطه ختم نخواهد شد و خوی سلطه‌طلبی آن ادامه خواهد داشت.

رئیس قوه قضائیه با تأکید بر اینکه استکبارستیزی در اندیشه امام راحل و امام شهید محدود به زمان و مکان نیست، بیان کرد: در مکتب الهی، همه موظف به مبارزه با استکبار هستند، اما شیوه این مبارزه برای هر ملت و امتی می‌تواند متفاوت باشد.

اژه‌ای با طرح این پرسش که مقابله با استکبار باید چگونه و با چه سازوکاری انجام شود، گفت: آیا می‌توان بدون نقشه و راهبر در برابر استکبار ایستادگی کرد؟ امام شهید بر مبارزه با استکبار تأکید داشتند، اما این مبارزه الزاماتی دارد که نخستین آن خودسازی و دومین الزام، برنامه‌ریزی برای مقابله با استکبار است.

وی با اشاره به ابعاد مختلف استکبارستیزی افزود: این مبارزه در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و اطلاعاتی قابل پیگیری است و برای مقاومت در برابر استکبار باید همه دست‌به‌دست هم دهیم و قدرت تولید کنیم.

رئیس قوه قضائیه با اشاره به حضور مستمر مردم ایران در صحنه‌های دفاع از کشور اظهار کرد: ملت ایران در حقیقت ملتی مبعوث‌شده است. مردم ایران ۲۴۷ شب پیاپی، بدون حتی یک شب وقفه، در برابر دشمن ایستادند و فریاد زدند. این حضور، موهبت الهی و نعمت بزرگی است و باید قدر آن را بدانیم؛ چرا که چنین حرکتی در طول تاریخ بی‌سابقه است.

اژه‌ای ادامه داد: دشمن در حمله به ایران، همه چیز را پیش‌بینی کرده بود؛ از موشک‌ها و فرماندهان گرفته تا رهبر کشور، و برای به شهادت رساندن آنان برنامه‌ریزی کرده بود، اما حضور و پشتیبانی مردم و این میزان از ایستادگی را پیش‌بینی نکرده بود.

وی با بیان اینکه دشمن آمریکایی به همت مردم به استیصال رسیده است، تأکید کرد: این دستاورد با همت عالی مردم محقق شده و باید با اتحاد و همبستگی، توطئه‌های داخلی دشمن را نیز خنثی کنیم.

برگزاری مسابقه دو خیابانی دانش‌آموزی در تالش

تالش- خبرنگار کیهان:

همزمان با گرامیداشت هفته تربیت بدنی و ورزش، مسابقه دو خیابانی دانش‌آموزی با حضور فرماندار تالش، از میدان آزادی تا ورزشگاه پوریای ولی برگزار شد.

این رقابت ورزشی با هدف ترویج فرهنگ ورزش و نشاط اجتماعی، توسعه فعالیت‌های بدنی در میان نسل نوجوان و تشویق دانش‌آموزان به سبک زندگی سالم برگزار شد.

در این برنامه، دانش‌آموزان با حضور پرشور در مسیر تعیین‌شده به رقابت پرداختند و بر اهمیت ورزش در ارتقای سلامت جسمی و روحی نسل آینده تأکید شد.

تولیت آستان قدس رضوی:

تحقق انتقام خون رهبر شهید در گرو وحدت و انسجام مردم است

مشهد- خبرنگار کیهان:

تولیت آستان قدس رضوی با تأکید بر ضرورت حفظ وحدت و انسجام ملی گفت: انتقام خون رهبر شهید را خواهیم گرفت، اما این انتقام باید در پرتو وحدت و اتحاد مردم رقم بخورد، زیرا خارج از این چارچوب محقق نخواهد شد.

به گزارش ایرنا، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی در اختتامیه یازدهمین اجلاسیه «مجاهدان در غربت» در مشهد اظهار کرد: این مراسم پیونددهنده شهیدان و جامعه است و باید زمینه‌ای برای تبیین آرمان‌های شهدا و تقویت روحیه مقاومت باشد.

وی با اشاره به نقش انقلاب اسلامی در زنده نگه‌داشتن فرهنگ عاشورا افزود: انقلاب اسلامی به رهبری امام راحل، همانند نام و یاد عاشورا زنده نگه داشته شد و تا امروز دشمنان را به زانو درآورده است. امام شهید نیز انقلاب اسلامی را گسترش داد و بر عمق و گستره آن افزود.

تولیت آستان قدس رضوی با بیان این که مقاومت ملت ایران با پشتوانه جریان دینی به جایگاه کنونی رسیده است اظهار کرد: اگر مقاومت منحصر به فرد ملت ایران با جریان دینی همراه نبود، امروز در چنین جایگاهی قرار نداشتیم. دنیا پیام مقاومت را دریافت کرده و این مقاومت هیمنه آمریکا را به خاک کشانده است؛ ابهت و هیمنه‌ای که آمریکا از دست داده دیگر قابل جبران نیست.

مروی با اشاره به تهدیدهای مکرر آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران تصریح کرد: آمریکا سال‌ها انقلاب اسلامی را تهدید و اعلام می‌کرد از همه گزینه‌ها علیه ایران استفاده خواهد کرد، اما امروز با به‌کارگیری همه گزینه‌های خود به نتیجه نرسیده و این مسئله قدرت پوشالی و واهی آمریکا را برای جهانیان آشکار کرده است.

وی با اشاره به بیانات رهبر انقلاب آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای گفت: ایران امروز در اراده الهی ابرقدرت اول است و تجلی این اراده در دفاع از محرومان و مستضعفان نشان داده خواهد شد. تولیت آستان قدس رضوی حضور مستمر مردم در میدان و سردادن شعارهای ضد استکباری را شایسته تجلیل دانست و افزود: نتیجه باور به قدرت الهی را از مسیر نورانی مقاومت به دست آورده‌ایم و باید حضور بدون وقفه مردم را در حدود ۲۵۰ شب در میدان ارج گزاریم.

مروی با هشدار نسبت به تغییر راهبرد دشمن از گزینه نظامی به ابزارهای نرم از جمله تحریم و فشار اقتصادی، تأکید کرد: نباید اجازه دهیم اتحاد و یکپارچگی مردم با این ترفندها گسسته شود. دشمن به‌دنبال خسته‌کردن مردم است و وظیفه ما تبیین شرایط و توطئه‌های دشمن برای مردم است.

استاندار خراسان رضوی نیز در این مراسم با بیان این که مجاهدت در غربت به معنای صرف دوری از وطن نیست، گفت: مجاهدت در غربت آرمانی است که باید برای تحقق آن، آگاهی را به مردم منتقل کرد.

غلامحسین مظفری اظهار کرد: زبان مشترک ما آزادگی، عدالت‌خواهی، عزت و ایستادگی در برابر ظلم است و این ارزش‌ها، جریان‌های آزادی‌خواه جهان را به یکدیگر پیوند می‌دهد.

وی با اشاره به تحولات فلسطین و غزه افزود: فلسطین و غزه وجدان بیدار بشریت را به آزمونی تاریخی فراخوانده‌اند و آنچه بر مردم این سرزمین‌ها می‌گذرد، مسئله ایستادگی در برابر استکبار و حق تعیین سرنوشت است.

استاندار خراسان رضوی با اشاره به جنگ تحمیلی اخیر و حمایت مردم از کشور اضافه کرد: ملت ایران پشتیبانی خود را به‌خوبی نشان داد و جهانیان را آگاه کرد که دشمن با ترور و تهدید نمی‌تواند اراده آنان را در هم بشکند.

مظفری ادامه داد: ملت ایران در کنار نیروهای مسلح، یکپارچه از امنیت، تمامیت ارضی و استقلال کشور دفاع کردند و اجتماع امروز نیز نمادی از تقویت پیوند میان جریان‌های مختلف آزادی‌خواه جهان است

مدیرعامل گروه فولاد مبارکه خبر داد

ساخت افزایشی؛ فرصتی برای خلق کسب و کارهای جدید

اصفهان- خبرنگار کیهان:

**سعید زرندی، مدیرعامل گروه فولاد مبارکه، در آیین افتتاح نخستین نمایشگاه ملی ساخت افزایشی با تأکید بر ضرورت حرکت صنایع بزرگ به سمت فناوری‌های پیشرفته و کسب‌وکارهای نوین، از آمادگی این مجموعه برای سرمایه‌گذاری در حوزه ساخت افزایشی و توسعه مواد پیشرفته خبر داد و گفت: فولاد مبارکه به‌دنبال تبدیل ظرفیت‌های علمی و فناور